

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. De infamia facti, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

præcesserit fustigatio idque etiam (ut idem habet) trans-
acto tempore pœnæ. Quamvis enim Diana p. 4. tract. 2.
res. 83. indistincte putaverit, esse probabile omnes dam-
natos ad Triter es esse irregulares, & esse item proba-
bile non esse Diana p. 10. tr. 11. res. 26. tamen sequitur ci-
tatum Thesaurum, quem etiam sequitur Donatus, de
Reg. lib. 1. cap. 182. num. 2. & Campanili, Rubr. 12. cap. 18.
refragantibus Ruitio, p. 1. Decis. 19. & Prates, d. 6. ca. 5.
§. 3. num. 5. fol. 622.

18. Tercio publice pœnitentius ob suspensionem
criminis famosi, qualis suspectus de hæresi, sed non hæ-
reticus, non putatur à Thesauo loco citato, infamis in-
famia iuris, sed, si causa suspensionis sit publica, erit infa-
mis, infamia facti, de qua mox dicemus.

19. Dixi (publice pœnitentius) id est per illam pœ-
nitentiam, quæ publice sit inflicta à iudice sine certo, &
determinato ritu, nam illa pœnitentia, quæ apud Cano-
nes appellatur sollemnis, quæque fiebat cum certa for-
ma, certisque ceremoniis iam hodie non est amplius in
usu.

20. Quarto, ij Milites Religiosi, qui de famoso cri-
mine notati condemnantur ad deponendam Crucem,
seu Habitum sive Religionis, ij, qui ob toleratum uxoris
adulterium, avium pennis amicti, publico spectaculo ex-
ponuntur, ij, quibus, ob furtum in fronte, vel humero, sti-
gmata inunguntur: Ij, inquam, infames teste Prate, in ma-
nus, citato, disp. 6. §. 5. num. 56. fol. 623. sunt infamia iuris,
atque adeo Irregulares à solo Pontifice Summo dispen-
sandi.

21. Contra, ex eod. m. Doctore, levis verberatio (hac
enim solent castigari pueri sine infamia) & Collaris in-
ductio non inducunt infamiam iuris, quia ex levi causa
infiguntur. Ita sanè, sed, si ex gravi causa & hæc sit co-
gnita, non dubito, quin eiusmodi pœnæ inducant saltem
infamiam facti, de qua mox.

Quinto, an Excommunicatus eo ipso sit infamis.
Respondeo tribus dictis. Dico primo, excommunicatus
vitandam esse infamiam de facto, iam enim publice,
donec petat absolutioem, notorius peccator est, atque
adeo irregularis, ut 100 §. 3. agentes de infamia facti,
dicemus.

Dico Secundo, excommunicatum non vitandum, si
sit occultus. Ita Leand. de excom. d. 16. q. 10. non esse in-
famiam de facto, quia sic notoria non est eius inobedien-
tia: At si sit publicus, quamvis non sit iuridice nomina-
tum denunciatus, nec publicus percussor Clerici, iam erit
notorie peccator, inobediens, & Canonicè infamis de fa-
cto atque adeo modo iam dicto, irregularis.

Dico Tertio, cum Fillucio, excommunicatum, ut sic,
non asserere ex se infamiam, unde, nec ex se, irregularita-
tem. Probatur, quia non asserit infamiam iuris ex se, nec ex
se infamiam facti, ergo nullam. Not. iuris: nam in iure
non habetur, eam universaliter esse causam infamie, sed
solum, quando constituitur ex quibusdam criminibus,
quibus peculiariter connectunt iura infamiam, qualis est
hæresis, de cuius irregularitate dicitur infra suo loco, &
qualis, est etiam percussio Cardinalibus inflicta. Fel-
cis, d. Pan. in 6. Non facti quia, sic etiam Excommuni-
catione occulta pareret infamiam facti, quod tamen esse
non potest: infamia enim facti non emergit nisi ex deli-
cto notorio, ut mox dicto §. 3. notabimus.

Ex Officio Histriones.

22. Iura etiam volunt, ut, qui officiis quibusdam vi-
libus vacant, infames ipso iure sint atque adeo irregula-
res. Eiusmodi autem sunt ex omnium sententia. Primo,
Histriones pretio conducti obscena representantes. Di-
centur autem ex officio, si bis, vel ter in scenam prode-
ant, de quibus lege Menoch. de Arbitr. casu 99. n. 24. &
Riccioli, de statu Repr. l. 5. c. 12. Imò etiam si semel pro-
deant in scenam, quando ex officio iam assumpto id fa-
ciunt, Lege Diaz in prax. Crim. Can. cap. 63. Vival. d. p. 3.
Candel. de Irreg. ex inf. n. 19.

Artes alie viles.

23. Lictores, Sarcinantes, Carnifices sunt infames
Lezana, V. Infamia n. 3. Prates l. c. d. 2. c. 4. n. 4. Sed ego
Ca. de Cens. d. 6. p. 20. n. 6. tum de his, cum de Macellariis
& similibus, dicens nullo iure contrarium probari de-
bet lictores, simileque iustitiae Ministros (in ore con-
demnatorum secuta) esse irregulares ex defectu leuitatis
alia est consideratio, de quibus infra suo loco.

24. Sunt ergo hi homines infimæ notæ, & propterea
indignitatem, nulla ratione promovendi, sed ceteris
mores, non sunt. Quis enim audebit Sacris initiare, tum
qui acta exerceat macellariam, Cauponariam, Cloce-
riam, Circulatoriam, Fumambulariam, vel similes; Ad-
dunt his aliqui, ut P. Prates l. c. d. 4. prælud. n. 4. fol. 221.
& merito Anatomistas, qui manu propria incidunt Ca-
davera, Pollintones, seu Vespillones (Beccones)
&c.

25. Hic denique ne ignores, Parentes qui eiusmodi
exercitationibus se immiscunt, eandem villitatem in fi-
lios nequaquam transfundere, ipsi filij ab eiusmodi ab-
stineant, cum nullus Textus, ut notat Selinus, in c.
Deputati de Iud. ex Gloss. in c. Quoniam verus 24. q. 1. Legi
etiam Maiolum de Irreg. l. 3. c. 1. n. 7. contra dictum filium
habeatur. Imò præclara de hac re sententia Andreæ
Papa refertur. In Episcoporum (inquit Antea Pontifici
in Ep. ad Ep. Batic.) Negotio presapiam non agitur. An-
tholius Ordo hoc probat ac tot Pontificum, & Episcoporum
numerus, qui viliibus parentibus nati, de gressu Sacerdotii
summi sunt.

Ducens Vxorem vilem.

26. Qui ancillam duxit in uxorem inter infames no-
vult Suar. de Cens. d. 48. fr. 3. Sin. Sanc. l. 7. mar. d. 19. n. 14.
ex c. si quis Viduam. 2. d. 34. Contra Henrici. l. 14. de Irreg.
c. 5. n. 4. numeratur, ut item, qui Meretricem duxit, ut
pudiatam, aut Saltatricem, vel Scenicam, quamvis Vag-
nem & universaliter, qui feminas duxit viles. Vilius
etiam præcendendo ab infamia, persona illa reputatur,
qui cum vili, tam arctum commercium contraxit.

§. III. De infamia facti.

1. **V**T quis iure Canonico habeatur infamis in-
famia facti, atque adeo irregularis, sufficit quod-
cumque peccatum mortale, in quo quis notorie pec-
caverit. Vide C. Testim. de Test. c. const. 3. q. 5. d. 1. c. 1.
Tria ergo requiruntur, & sufficient ad infamiam facti
patiendam peccatum quodcumque mortale, perseveran-
tia in illo, & Publicitas, seu publica, & quidem extra ma-
ritia.

2. Quoad Primum, nota id dici in materia, de qua lo-
quimur Irregularitatis, nam in ordine ad alios effectus,
ut recte notat Laym. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 4. tantus rigor et re-
peratus multo magis in iure Civili, in quo, restante Mo-
lin. tr. 4. de Iust. d. 7. n. 6. multa peccata non reddunt ex-
tremum paratores viles, & infames. Lege eundem Molin.
ibidem, qui recte percipit aliqua capita per quæ homo
iudicetur infamis infamia facti.

3. Quoad Secundum, id est, quoad perseverantiam,
nota, id intelligi, quoad peccata ex se infamiam aliam
non patientia, nam, si quis v. g. publice seieatur fecerit co-
gnovisse mulierem, non esset quidem infamis, quia iam
non perseverat in peccato, quod solum semel facit. At si
quis seieatur publice cognovisse suam matrem, vel illam
occidisse, nonne esset infamis infamia facti, donec per
veram penitentiam, de qua mox §. 5. n. 3. eiusmodi infa-
miam excuteret.

4. Quoad Tertium, hoc est, quoad publicitatem deo
sunt notanda. Primo, crimine debere cognosci à multis,
atque adeo non sufficere, si certo seiat à paucis, nam
hoc pacto res diceretur occulta.

Secundo, notitiam debere esse certam, si non metaphysicè, sane moraliter, secus te injustè gereres, si quæpiam, ut infamem repellas, solum ex levi suspicione inter homines leves exorta.

6. Si tamen opinio de tuo peccato sit vulgata apud viros probos, & prudentes, quamvis non adit certitudo, multo magis, si orta sit hæc opinio non ex vanis, sed ex probabilibus conjecturis, eris ab Ordinibus, ac Beneficiis Ecclesiasticis, repellendus, interim, dum non purgas, juxta C. Quoties, & C. Inter: de Purgat. canonica. Neque enim deest in Clericum coaptari eum cujus opinio gravata est. Ita Castropal. de conf. d. 6 p. 20. n. 7. quod late etiam habes apud Sanch. in Decal. lib. 2. cap. 28.

7. Ex hac doctrina resolvitur nudius tertius, Clericum accusatum apud Episcopum sui Domicilii de commercio cum femina, & ab eodem citatum ad comparandum nequaquam ordinari potuisse ab Episcopo sui Beneficii, ut Clericus intendebat. Ratio resolutionis fuit prædicta doctrina, quia non præsumitur Episcopus ille voluisse Clericum citare ad comparandum, nisi motus ex probabilibus rationibus, seu conjecturis. Fatebar interim meram accusationem non satis esse ad hominem reddendum infamem, quia accusatio non raro fit ab inimicis, & non raro item sine sufficientibus probationibus, sed in casu nostro aderat citatio Episcopi, qui, ut dicebam, non præsumitur Clericum voluisse citare sine aliqua tandem probabilitate delicti. Addidi, saltem ante ordinationem oportere, eum se pargare, juxta prædicta, ab opinione, quæ jam erat inter prudentes de commisso crimine. Nam propterea communiter teste Nald. V. Accusare, num. 4. Barb. de pot. Et. al. 43. Garcia de Benef. p. 7. c. 7. n. 6. Favet, Gibal. de Irreg. c. 5. d. 4. n. 27. docetur, accusatum, pendente accusatione, admitti ad Ordines non posse.

§. IV. Effectus Infamie.

1. Infamia, sive Juris, sive facti in Jure Canonico (nam de Civili nos non agimus) hos duos effectus progitur. Primò, ut infamis ordinari nequeat: id, quod sæpe diximus in Superioribus. Secundo, ut illi Dignitates non conferantur juxta Regulam illam Juris Infamis portæ non pateant dignitatum. Nomine autem dignitatis hic non intelliguntur solum Personatus, sed quæcunque Ecclesiastica Beneficia, & Officia publica, puta Judicis, Assessoris, Advocati, &c.

2. An verò, sicuti si conferantur Ordines Infami, valet collatio, ita valeat collatio Beneficii, vel Dignitatis, licet in utraque collatione certo peccetur, bipartita est Doctorum Opinio. Molin. tr. 4. d. 11. n. 3. alique apud Castropal. mox citandum cum communi ait, esse invalidam Castropal. de conf. d. 6. q. 20. n. 11. cum Garz. putat, in foro externo invalidam quidem esse, sed esse probabile, in foro conscientie esse validam, ac propterea ejusmodi provisum posse dignitate, seu officio frui, donec à Iudice collatio rescindatur. Ratio hujus probabilitatis est, quia nullus asseri potest Textus collationem hanc invalidans, nam quando dicitur (Infamis portæ non pateant dignitatum) satis commodus sensus esse potest, quod non pateant licite, annullatio autem actus, cum sit odiosa sine claro Textu inducenda non est. Adde, tanquam Regulam peculiarem haberi in Tractatu de Irregularitate, quando Textus potest explicari, ut significet aliquid aliud, non esse intelligendum, ut indicativum Irregularitatis.

3. Hæc de Infamia contracta ante susceptas Dignitates. Sed quid, si superveniat.

Respondet, si superveniat Infamia facti, certum est, eam non privare ipso jure possidentem suas Dignitates, vel Officia, ut est communior opinio, quia in nullo Textu habetur ejusmodi privatio. Si vero superveniat infamia Juris, licet statim illorum privationem indicet; tamen hujusmodi infamis abdicare à se illa officia nequaquam

obligatur, modo quo docet cum multis Castropal. & nos diximus §. 2. n. 5.

§. V. Quis dispense in Irregularitate contracta ex Infamia.

1. Si à te incurta fuit infamia Juris, ex eo nimirum, quod subivisti sententiam, quæ condemnavit ad infamiam, vel, quæ declaravit, te commississe delictum trahens infamiam juxta paulo ante dicta, opus est tibi, etiam emendato, dispensatione Summi Pontificis ad Ordines suscipiendos, vel Ordines susceptos exercendos. Nam, si non præcessit ejusmodi sententia, te posse gerere, ut non Irregularem, atque adeo te non indigere dispensatione, si res sit occulta, diximus §. 2. num. 5.

2. Si tamen crimina infamiam hanc trahentia sunt adulterio minora, Irregularitatem ex ea contractam posse post peractam poenitentiam dispensari ab Episcopo docet Castropalaus l. cum Sane. Henric. Avil. Mol. & aliis, addens, quando infamia inducta est à jure Civili, eam posse aboleri à Principe seculari qua abolita, cessabit Irregularitas, quæ in ea infamia innitebatur.

3. Si autem infamia facti laboras, illam tu ipse restesuar. Henr. Mol. cum Castropal. cit. tolles per emendationem delicti, utique notoriam, & quæ saltem per triennium duraverit. Gibal. de Irreg. cap. 6. qu. 1. num. 5. non præscribit tempus, sed solum petit emendationem cognitam.

4. Hinc ergo, qui non fuit condemnatus per sententiam inponentem, vel declarantem infamiam (tunc enim non sufficit emendatio, sed requiritur dispensatio, ut dictum est) licet notorius fuerit Sodomitæ, Concubinariis, Vitiariis, &c. Si, modo dicto, emendatus est, poterit promoveri. Lege Gibalinum loc. cit.

An hæc Irregularitas ex infamia tollatur per Baptismum, quando hic suscipitur post ipsam contractam, dicemus infra c. 22. §. 1. n. 2. infra videatur Sanch. d. 48. de Confess. 2. n. 11.

CAPVT XI.

De Irregularitate ex Novitate Fidei.

§. I. Quisnam eam contrahat?

1. Novi in Fide, quos Græca voce Neophytos appellamus, in C. Sicut. d. 48. sunt, qui cum Iudeorum, Saracenorum, vel Ethnicorum Religionem proficiunt, de novo ad veram Christi Domini Fidem accesserunt.

2. ergo Hos irregulares voluit Ecclesia. C. 1. dist. 48. C. 1. & 2. dist. 55. C. Si aliquando, &c. Si offic. dist. 59. Primò, ne (ut ait S. Paulus 2. ad Tim. 3.) in superbiam elati in judicium incidant Diabolici, eo scilicet, quod sibi plaudere plus iusto possint, putantes Ecclesiam ipsorum Ministerio indigere. Secundo, quia, ad docendum alios, est ineptus ille, qui bene edoctus non est. Tertio, quia bonis moribus debet prius assuescere, qui ad tantam Ordinum puritatem, dignitatemque est promovendus.

2. Porro ex descriptione allata Neophyti tria sunt colligenda. Primò, qui Sacro Baptismi fonte est apte usum rationis ablatus, quamvis filius sit patris infidelis, non est reputandus Neophytus, atque adeo, nec Irregularis. Ita Covarr. in Clem. si furiosus p. 1. §. 2. 7. & 8. Avil. de Censur. p. 7. d. 4. Sayr. de Censur. lib. 6. cap. 11. n. 11. Bonacin. de Censur. d. 7. quæst. 2. pun. 1. num. 5. Ricciullus de Neoph. cap. 1. num. 3. Lez. alios citans consulto 16. numer. 31. quia eam aliam religionem professus non

K x 4 est